

การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การดำเนินงานของศูนย์สุขภาพชุมชนบ้านร้องลึก ตำบลผักขง อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ และ ปัญหาและอุปสรรคของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการในการดำเนินงานของศูนย์สุขภาพชุมชนบ้านร้องลึก ตำบลผักขง อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ ประชากรคือผู้ให้บริการ จำนวน 11 คน และกลุ่มตัวอย่างคือผู้ให้บริการจำนวน 240 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีค่าความเชื่อมั่นของกลุ่มประชากร .89 และกลุ่มตัวอย่าง .84 คำนวณโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของศูนย์สุขภาพชุมชนโดยรวมมีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการร้อยละ 91.1 และ 68.2 ตามลำดับ ผู้ให้บริการมีคะแนนเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับสูงร้อยละ 81.7 - 100 ผู้รับบริการมีคะแนนเฉลี่ยระดับต่ำสุดร้อยละ 30.8 และสูงสุดร้อยละ 99.9 ปัญหาและอุปสรรคของศูนย์สุขภาพชุมชนพบว่า ผู้ให้บริการให้ความเห็นว่าการแยกศูนย์สุขภาพชุมชนจากสถานีอนามัยทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูง เจ้าหน้าที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานชุมชนน้อย ประชาชนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ชุมชนขาดความเข้มแข็ง ระบบการจัดการในด้านทะเบียนข้อมูลสุขภาพยังไม่ดีพอ ไม่มีแผนงานการฟื้นฟูสภาพที่ชัดเจน แพทย์ออกตรวจโรคซ้ำ ปัญหาการทำงานเป็นทีม ขาดพาหนะออกชุมชนไม่เพียงพอ การส่งชันสูตรโรคล่าช้า ออกชุมชนไม่พบชาวบ้าน ด้านกลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการพบว่ามีผู้ให้บริการจำนวนมาก ไม่มีเจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมบ้าน ต้องการการตรวจโรคจากแพทย์ รอแพทย์นาน สถานที่คับแคบ และอ่านข้อมูลที่ติดข้างของยาไม่ออก

ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่มีการดำเนินงานในด้านการรักษาพยาบาลได้ดีแต่การดำเนินงานในด้านชุมชนซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้การทำงานที่มีลักษณะผสมผสานบูรณาการ จำเป็นต้องมีการเพิ่มขีดความสามารถให้กับเจ้าหน้าที่โดยการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรเพิ่มประสิทธิภาพของชุมชนให้เข้มแข็งและร่วมมือกันในการพัฒนาสุขภาพระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในชุมชนเพื่อจะได้มีสุขภาพดีถ้วนหน้าตลอดไป

The purpose of this descriptive study was to describe the health services, problems and obstacles of the health officers and clients at the Primary Care Unit, Ban Rongluk, Tumbol Phakkuong, Amphur Thongsaenkan, Uttaradit Province. The population was 11 health officers and the sample was 240 clients selected by purposive sampling. Data was collected by an interview form with the reliability of the population at .89 and the sample at .84, calculated by Cronbach's alpha coefficient. Data were analyzed by descriptive statistics and content analysis.

The results of the study revealed that the health services of the Primary Care Unit, both the officer's sector and client's sector, were at a high level (91.1 % and 68.2%). The mean scores of officer's total was at a high level (81.7%-100%) but clients had mean scores at a low level, 30.8%, and a high level 99.9% . Problems and obstacles in operating health service showed that the officers had low experiences in community service; the clients had economic problems ; the community was not strong ; the management of the health data record system was not good ; there was no clear planning for rehabilitation ; the doctors worked slowly ; there were problems of team work ; there were not enough vehicles ; the laboratory investigation were delayed ; the field did not meet the population . Regarding the clients, a large number of clients came to use the treatment service ; there were no officers for home visits ; they needed treatment from doctors ; the wait for a doctor was long ; the place was narrow and the clients were unable to read drug labels.

In summary, the study showed that the operating services in the treatment area were good, but in the community area needed integrating, and understanding about human beings should be improved. It is recommended that health officers should increase such abilities by continuously training. Furthermore, the community should be empowered and there should be cooperation with villages to develop health for all in the community at all time.